

Fremtiden vil takke Nasjonalbiblioteket

Ny teknologi har forandret menneskers væremåte. Vi søker informasjon på en ny måte og forventer å finne det vi leter etter.

TROND GISKE
Kultur- og kirkeminister

Som forvalter av sentrale deler av vår nasjonale hukommelse har Nasjonalbiblioteket et *spesielt ansvar* for å sikre at kunnskap kan lagres, gjenfinnes og brukes – i dag og i fremtida.

Med utgangspunkt i en av verdens mest moderne pliktavleveringslover samler Nasjonalbiblioteket inn *alt* som produseres for allmennheten. Det er nesten overveldende å

tenke på at *minst ett* eksemplar av alle bøker, aviser, tidsskrifter, bilder, musikk og kringkastet materiale som gies ut i Norge, finner veien til underjordiske magasiner ved det nyrestaurerte publikumsbygget i Oslo eller til sikringsmagasiner i fjellet i Mo i Rana.

Når også enorme mengder digitalt materiale, som for eksempel filer fra det norske domenet på Internett (.no), samles i digitale sikringsmagasin, innebærer det i praksis at Nasjonalbiblioteket bevarer vår kunnskaps- og kulturarv i alle formater.

For en kulturnasjon og et kunnskapssamfunn er det kritisk viktig å ta vare på kulturarven. Men for at kunnskap om fortiden skal ha verdi, må den

gjøres tilgjengelig, levende og interessant også i samtiden. Den må være tema for forskning og diskusjon i det offentlige rom for å kunne generere *ny* kunnskap, opplevelse og refleksjon.

Det er blant annet *det* Nasjonalbibliotekets storstilte digitaliseringsatsing handler om. Det er et hovedmål å sørge for at den delen av kulturarven som Nasjonalbiblioteket forvalter, blir gjort lett tilgjengelig for flest mulig. *Digitaliseringen av Nasjonalbibliotekets samling er derfor starten på en demokratisk kunnskapsreform – ved at den legger til rette for at alle skal kunne få lik tilgang til informasjon til enhver tid.* Når materialet først er digitalisert ut fra kvalitative kriterier definert av NB og med respekt for rettighetshaverne, kan det nåes via flere ulike søkemotorer – så den som ønsker tilgang til kulturarven, kan finne informasjon *der* han eller hun befinner seg og på den måten han eller hun foretrekker. Dette er med andre ord en ny måte både å *sikre* kulturarven på, og å gjøre den *tilgjengelig og levende* for flere mennesker.

Jeg er svært glad for at Nasjonalbiblioteket viser respekt for rettighetshaverne ved at den systematiske digitaliseringen startet i dialog med viktige opphavsrettsorganisasjoner som Forleggerforeningen og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening. Mens Nasjonalbiblioteket digitaliserer for å bevare, arbeides det parallelt med å komme frem til avtaler som innebærer at mest mulig av samlingen

